

*Rutes històriques
per Horta-Guinardó*

Ruta 8

La Font del gos
i entorns,
de l'urbanització Vallhonestà
Can Papanaps a l'actualitat

Ajuntament de
Barcelona

La Font del gos

A la fi dels anys 30, principi dels 40, data en què la família Vallhonestà decideix parcel·lar i vendre els terrenys de la seva propietat situats en el paratge de l'antic terme de Sant Joan d'Horta. En aquest moment és quan es presenta a l'Ajuntament un pla urbanístic que portaria el nom d'Urbanització Vallhonestà Can Papanaps.

Amb el segon flux migratori (dècada de 1960), hi va haver un *boom* urbanístic a tot el districte d'Horta-Guinardó. Els petits barris es van expandir urbanísticament i va sorgir el nucli de la Font del Gos, construït amb habitatges unifamiliars d'una forma incontrolada i escasses condicions d'habitabilitat.

En l'actualitat aquest indret del Districte compta amb aproximadament 347 veïns i veïnes i més de 100 cases. Avui és un nucli amb l'objectiu comú de normalitzar definitivament la complexa situació en la qual es troba des de fa temps.

Punt 1

Can Papanaps

Els Vallhonestes en el segle XVIII vivien en la masia que encara existeix darrera del Palau Llupià (als jardins del Laberint d'Horta). Quan el Marquès d'Alfarràs hi va voler construir el palau i jardins que serien l'admiració de les generacions següents, va procedir el 30 d'agost de 1791 a permutar la masia i les terres que treballava la família pel mas i els terrenys que ara es coneixen com a Can Papanaps.

Abans de 1928 a Can Papanaps hi residien uns masovers de la família Vallhonestes de qui la masia va rebre aquest sobrenom i que a partir d'aquest any membres de la pròpia família procedents de Granollers s'hi van instal·lar.

El cos de la masia és de planta rectangular, d'una funcionalitat molt lògica, s'organitza en tres cruïes perpendiculars a la façana i el cobriment de dues aigües paral·leles a la paret del davant.

Durant els darrers anys s'hi han afegit diversos cossos de maó i s'han obert noves finestres. Es tracta d'una masia senzilla bastida entre els segles XVIII i XIX.

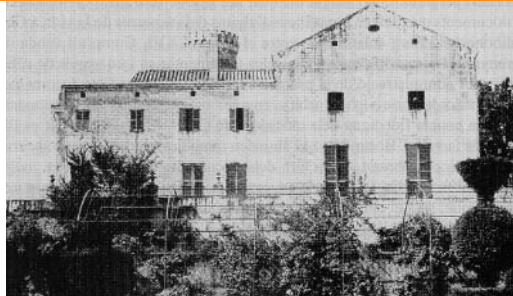
Punt 2

Can Vallhonestes

Can Vallhonestes està situada a tocar de la Torre Sobirana, darrera mateix del Palau Llupià, al Laberint d'Horta. Pertanyia en alou franc als Vallhonestes, que tenien cura d'algunes finques de la torre Sobirana.

De primer va ser la torre Sobirana, els orígens de la qual sembla que es remunten fins al segle XI, després la masia de Can Vallhonestes del segle XII i finalment el Palau Llupià que es va construir al segle XVIII quan el marquès d'Alfarràs va adquirir la propietat, tots els terrenys, masos i mines de la contrada per construir el seu Palau i els jardins que l'envolten.

Actualment Can Vallhonestes forma part del conjunt del Palau Llupià, la Torre Sobirana i els jardins del Laberint.

Punt 3

Castell Fortí

Les investigacions que se n'han fet determinen que data de la primera de les guerres carlines (1833-1840) quan el capità general de Catalunya, Manuel de Llauder, va fer construir fortificacions arreu del Principat.

El d'Horta es va bastir per tal de guardar el camí ral entre el Vallès i el Barcelonès, important medi de comunicació entre les comarques i Barcelona i ja als anys 50 estava en estat ruïnós.

Horta, essent un punt estratègic important des d'on es podia guaitar tot el pla de Barcelona i rodalies, és normal que disposés d'edificis per a la vigilància com el fortí. És molt possible que el fortí d'Horta, a més de guardar el camí ral del Vallès al Barcelonès, fos la torre de guaita sobre el mar i, possiblement, va ser refugi de bandolers.

L'obra és de maçoneria de calç i pedres, amb una filera d'espitlleres que circumden tot l'edifici.

Punt 4

Cal Notari - Les bombones

Masia situada al començament de la carretera d'Horta a Cerdanyola, a tocar dels terrenys de can Baliarda i de can Sitjar Gran. Aquesta estava dedicada totalment al conreu de la terra: vinyes i hort, ja que posseïa una mina d'aigua important, coneguda com la Font de cal Notari, més tard coneguda com la Font del Gos. Va ser enderrocada per fer una variant de la Ronda de Dalt.

Al costat mateix d'on estaven els coneguts amb el malnom d' "Ous d'en Porcioles", ara hi ha un parc sota del qual s'han construït les noves cotxeres d'autobusos. Al costat encara queden restes dels murs de la plataforma on eren les bombones de gas que van ser motiu de protestes veïnals entre els 60 i 70.

La pressió ecologista aconseguí que la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona rectificqués a la vigília dels Jocs Olímpics i procedís al seu desmantellament definitiu.

L'església de Sant Joan d'Horta

El primer document que fa referència a la parròquia de Sant Joan és de 1095. És molt possible que aquesta primera església fos destruïda pels almogàvers i hagué de passar molt de temps abans que a un altre lloc s'aixequés una nova església dedicada també a Sant Joan i promoguda per Guillem d'Orta. El segle XIV es pot definir com el segle de l'esplendor d'Horta.

L'Any 1860 l'església de Sant Joan d'Horta es va independitzar de la de Sant Genís dels Agudells, segons una comunicació de la Cúria al batlle d'Horta.

L'església havia estat construïda d'una manera molt senzilla. La construcció del segle XII es va conservar fins a principis del segle XX, el campanar de poca alçada i de planta quadrada, merlets esgraonats i amb un aire de torre medieval. El temple de tres naus de reduïdes dimensions, tenia reminiscències d'estil bizantí, romànic i gòtic. Aquesta església pertanyia a Can Cortada des de començaments del segle XVIII i acomplí les seves funcions pastorals fins 1909, malgrat la seva reduïda capacitat. Els terrenys de l'antiga església desafectats dels furs eclesiàstics, foren ocupats pel Club de Tennis Horta, fundat l'estiu de 1912 i encara avui instal·lat en aquest indret.

Després de la crema de l'església en la setmana tràgica de 1909, encara es mantenia en peus l'estructura i el campanar romànic n'era la part millor conservada.

Can Cortada

L'interior d'aquesta masia aixopluga una antiga torre de defensa (podria ser germana de la existent al Laberint i que algú ha datat sobre el segle XII), amb més de mil anys d'antiguitat, en prevenció contra possibles atacs feudals. Fou construïda sobre una vil·la romana del segle I, de la que es trobaren restes durant la remodelació urbanística de l'avinguda de l'Estatut en el 1987.

Can Cortada conserva ara mateix l'aspecte de castell, amb arcs de pedra i els seus salons i gran finestral gòtic i de diferents èpoques, en la seva façana. Les parets estan aixecades en "opus spicatum", un tipus de construcció utilitzada en l'antiga Roma i en l'Edat Mitjana (també era molt utilitzada en la construcció de cases rurals en els segles XVII i XVIII).

Existeixen també en les seus soterranis cinc túnels per facilitar la fugida des de l'interior si es donava el cas, un dels quals se suposa que arribava fins a la plaça d'Eivissa.

Per aquesta finca han passat personatges com els infants Alfons i Blanca, també la infanta Isabel; artistes com Santiago Rusiñol, Josep Pinós i Joan i Josep Llimona.

La masia va ser restaurada en 1994 i es va convertir en un restaurant.

Punt 7

Ca la Sínia

La masia es trobava situada al costat de la masia de Can Travi Vell, al final del carrer d'Horta, el que avui dia correspon a la plaça de Botticelli amb avinguda de Can Marcet. El seu nom li prové de la sínia que hom emprava per regar els camps. La construcció constava de planta baixa i més tard s'hi va afegir una altra planta. Per davant de la masia hi passava l'anomenat camí del Purgatori, que donava al camí de Sant Cebrià i can Brasó. Tota la finca ha estat transformada per obrir pas a la via ràpida que enllaça el segon cinturó amb els túnels de la Rovira.

Punt 8

Can Marcet

El manso Calvet és el nom amb el qual es coneixia aquesta sumptuosa finca els anys 1800. En el decurs dels anys la finca passà per diverses mans. Els antics propietaris la vengueren a Frederic Marcet i Vidal l'any 1872 i a partir de llavors es conegué per Can Marcet.

Frederic Marcet era casat amb Dolors Planàs i Armet, d'una rica família de cinc germans, el més gran dels quals era Claudi Planàs Armet, director de la Companyia de Ferrocarril de Tarragona a Barcelona i de França (TBF). Era propietari de gran superfície de terres al Guinardó. A Can Marcet a Horta, s'hi organitzaven tota mena de festes i banquets. Fins i tot havia arribat a anar per tocar per als convidats la Banda de Música de l'Ajuntament de Barcelona.

Al 1939 les monges saleses buscaven un lloc per allotjar-se, doncs el convent del Passeig de Sant Joan estava molt malmès. Per això van comprar la torre de Can Marcet i el que quedava de la finca als hereus dels Marcet-Planàs. És així com la finca passà a propietat de les saleses el 16 de juliol de 1940.

Després de les importants obres que les monges van dur a terme, es va convertir en un notable monestir de monges saleses. El monestir es va unir a la Torre, respectant la peculiar torre dels Marcet, al menys exteriorment, donat que el seu interior ha estat adequat a la nova finalitat de l'edifici.

Rutes històriques per Horta-Guinardó

laCiutatdelAigua.Cat

Ruta 8:

La Font del gos

1. Can Papanaps
2. Can Vallhonestà
3. Castell Fortí
4. Cal Notari - Les bombones
5. Església de Sant Joan d'Horta
6. Can Cortada
7. Ca la Sinia
8. Can Marcet

Comparteix la teva
experiència d'aquesta ruta
perquè ningú s'ho perdi:

twitter.com/Bcn_HG
#ruteshg

facebook.com/DistricteHortaGuinardo

[@hortaguinardo](https://instagram.com/hortaguinardo)
#ruteshg

**Districte
d'Horta-Guinardó**
bcn.cat/horta-guinardo

Col·labora en la realització d'aquesta
publicació El Pou, Grup d'Estudis de la
Vall d'Horta i la Muntanya Pelada

